

Політична теорія

УДК 327:004:659.4(560+410)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18918700>

**Цифровізація зовнішньої політики та публічна дипломатія: досвід
Туреччини і Великої Британії**

Милосердна Ірина Михайлівна,

кандидат політичних наук, доцент,

доцент кафедри політології

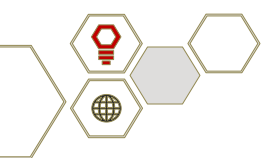
Одеського національного університету

імені І. І. Мечникова, Одеса, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-2083-9500>

Прийнято: 19.02.2026 | Опубліковано: 28.02.2026

Анотація. Стаття присвячена дослідженню трансформації зовнішньої політики держави в умовах цифровізації та зростання ролі публічної дипломатії як інструменту просування національних інтересів на міжнародній арені. Здійснено аналіз концептуальних засад публічної дипломатії, а також особливостей інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у зовнішньополітичну діяльність держави (використання соціальних медіа, цифрових платформ та інструментів стратегічних комунікацій). Встановлено, що цифровізація істотно розширює інструментарій публічної дипломатії та посилює її вплив на формування міжнародного іміджу держави. Здійснено аналіз досвіду Туреччини та Великої Британії щодо реалізації публічної дипломатії, як держав, які демонструють її різні моделі. Визначено, що для Туреччини характерним є

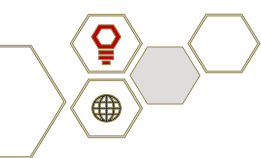
активне впровадження цифрових інструментів у формуванні зовнішньої політики, поєднання традиційних дипломатичних практик, цифрових комунікацій та публічної дипломатії, але ключовою характеристикою залишається централізація та стратегічна координація в межах президентської системи, що відрізняє Туреччину від більш децентралізованих моделей ЄС і Великобританії. В свою чергу Великобританія, як держава, яка одна з перших впровадила цифровізацію у роботу зовнішньополітичних інститутів, здійснює модернізацію цифрової стратегії, яка спрямована на посилення традиційної дипломатії, розширення впливу та комунікації. Встановлено, що для обох держав характерним є посилення soft power як компоненту сучасної зовнішньої політики через культурні проєкти та освітні ініціативи (British Council, Yunus Emre Enstitüsü), але викликом для Туреччини є цифровий контроль в інформаційній сфері, а для Великобританії – баланс між свободою цифрового простору та державних позицій.

Ключові слова: зовнішня політика, міжнародні відносини, дипломатія, публічна дипломатія, Туреччина, Велика Британія.

Digitalisation of foreign policy and public diplomacy: experience of Turkey and Great Britain

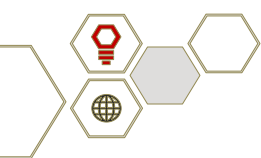
Iryna Myloserdna,

Candidate of Political Sciences, associate professor,
associate professor at the Department of Political Science
Odesa I. I. Mechnikov National University
Odesa, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-2083-9500>

Abstract. This article is devoted to researching the transformation of a state's foreign policy in the context of digitalisation and the growing role of public diplomacy as a tool for promoting national interests on the international stage. An analysis of the conceptual foundations of public diplomacy is carried out, as well as the features of the integration of information and communication technologies into the foreign policy activities of the state (the use of social media, digital platforms and strategic communication tools). It has been established that digitalisation significantly expands the tools of public diplomacy and strengthens its influence on the formation of the state's international image. An analysis of the experience of Turkey and the United Kingdom in implementing public diplomacy as states demonstrating different models of it has been carried out. It has been determined that Turkey is characterised by the active introduction of digital tools in the formation of foreign policy, combining traditional diplomatic practices, digital communications and public diplomacy, but the key characteristic remains centralisation and strategic coordination within the presidential system, which distinguishes Turkey from the more decentralised models of the EU and the United Kingdom. In turn, the UK, as one of the first countries to introduce digitalisation into the work of foreign policy institutions, is modernising its digital strategy, which aims to strengthen traditional diplomacy, expand influence and communication. It has been established that both countries are characterised by the strengthening of soft power as a component of modern foreign policy through cultural projects and educational initiatives (British Council, Yunus Emre Enstitüsü), but the challenge for Turkey is digital control in the information sphere, and for the UK – the balance between freedom of digital space and state positions.

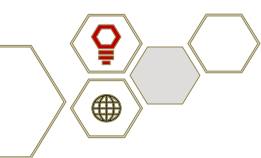
Keywords: foreign policy, international relations, diplomacy, public diplomacy, Turkey, UK.

Постановка проблеми. У сучасних умовах медіа представляють для зовнішньої політики держави і дипломатичної діяльності нові можливості і виклики, і держави не можуть дозволити собі відставати в епоху цифровізації, оскільки вона надає вигоду з цих нових дипломатичних тенденцій. Так, на думку Кребба, «в своїй основі зовнішня політика складається з двох елементів: національних цілей, яких необхідно досягти, і засобів для їх досягнення. Взаємодія між національними цілями і ресурсами для їх досягнення є вічною темою державного управління» [8].

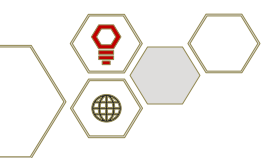
Основним інструментом зовнішньої політики є дипломатія, яка також потрапила під вплив інформаційно-комунікаційних технологій (далі ІКТ), які вдосконалюють способи спілкування та обміну інформацією між людьми, державами, змінивши політичний, соціальний та економічний ландшафт у всьому світі. Інтернет, зокрема, який був визначений як «засіб комунікації, що дозволяє публікувати, обмінюватися та зберігати інформацію» [21], виступає основним елементом публічної та приватної комунікації, а сучасні інструменти, включаючи соціальні мережі, залучають мільйони людей у відкриті простори для спілкування. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю з'ясувати вплив ІКТ на зовнішню політику та публічну дипломатію і виявити виклики та ризики для держав, з урахуванням їх можливостей відповідати на ці виклики. У даному контексті виправдовується порівняльний аналіз досвіду впровадження публічної дипломатії Великої Британії та Туреччини, які є прикладом досвіду та трансформації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вплив інформаційних технологій на зовнішню політику держави, поява таких методів її представлення, реалізації як публічна дипломатія, цифрова дипломатія є предметом дослідження різних зарубіжних і українських вчених. Серед зарубіжних дослідників, які займаються вивчення даної проблематики слід відзначити Дж.Ная [15,16,17,18],

Н. Ветскотта [21], Ф. Хансона [12], Е. Халамса [11], які розглядали сутність публічної дипломатії, вплив на неї ІКТ та виокремлювали її особливості. Н. Кравчук, О. Луцишин та Д. Андрощук досліджують роль публічної дипломатії як інструмент «м'якої сили» в зовнішній політиці в умовах сучасних викликів глобального розвитку. Вони зазначають, що публічна дипломатія поєднує локальні інтереси держави та глобальні тренди розвитку [1]. В. Хоменська досліджує роль публічної дипломатії в сучасних міжнародних відносинах та у формуванні зовнішньої політики, визначає її інституційні рамки та виокремлює основні риси її інституційності [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз особливостей впливу інформаційно-комунікаційних технологій на зовнішню політику, дипломатію та публічну дипломатію зокрема дає можливість говорити про появу такого терміну як «цифрова зовнішня політика», який включає в себе розуміння того, що всі аспекти дипломатії та зовнішньої політики піддаються впливу цифровізації та її наслідків, і що в умовах прискорення процесів цифровізації та їх впливу необхідний комплексний і скоординований підхід. Однак певні аспекти даної проблематики залишаються малодослідженими, що призводить до відсутності загального розуміння можливостей і наслідків впливу ІКТ на сучасну зовнішню політику держави, а також на дипломатичні відносини (зокрема публічну дипломатію). Фокус дослідження спрямовано на аналіз публічної політики та зовнішньої політики в нових реаліях та виокремленні особливостей їх реалізації на прикладі Великої Британії та Туреччини, які, з одного боку є прикладом ефективного втілення публічної політики (зразок Великобританії) та демонстрацією спроб в сучасних умовах реалізації посилення своїх позицій у регіональній політиці через різні інститути публічної дипломатії, але в умовах концентрації влади в руках однієї політичної сили (Туреччина).

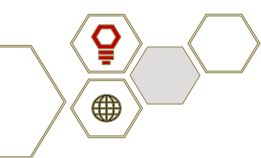

Метою статті є дослідження нового змісту зовнішньої політики держави та публічної політики в умовах цифровізації та виявлення особливостей просування зовнішньої політики за допомогою цифрових медіа. Для досягнення поставленої мети передбачається розв'язання наступних завдань: визначити сутність понять «публічна дипломатія» та «цифрова дипломатія»; проаналізувати цілі цифрової дипломатії та її втілення в умовах сучасного цифрового ландшафту; проаналізувати та виокремити особливості впливу ІКТ на зовнішню політику та публічну дипломатію в Великобританії та Туреччині; визначити сучасні виклики зовнішній політиці, які обумовлені посилення впливу медіа на всіх рівнях життя.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна цифрова зовнішня політика складається з цифрових технологій як теми для дипломатії та зовнішньої політики цифрових технологій, як інструменту для дипломатії та зовнішньої політики цифрових технологій, як чинника, що впливає на геополітичний та геоекономічний ландшафт, в якому здійснюється дипломатія та формується зовнішня політика.

Г. Юджел розділив дипломатію на чотири категорії: Дипломатія 1.0, яка включає в себе реальну політику, національні інтереси і пропаганду, і робота Генрі Кіссінджера «Дипломатія» символізує цю категорію; Дипломатія 2.0, що розглядається як публічна дипломатія, яка зосереджена на відносинах між державами і націями і краще розуміється за допомогою концепції «м'якої сили», запропонованої Джо. Найєм; Цифрова дипломатія 3.0, яка практикується скрізь, у будь-який час і для всіх, і її можна визначити як безмежність, вона визнає обмеження публічної дипломатії, встановлені Вестфалією; Дипломатія 4.0 визначається як «наддипломатія», яка забезпечує взаємодію між об'єктами [9].

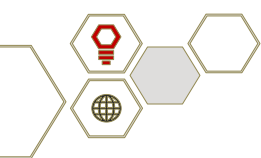
Публічна дипломатія в рамках даної статті розглядається через призму теорії «м'якої сили» Дж. Ная, яку він визначив як здатність встановлювати

порядок денний у світовій політиці за допомогою переконання, залучення та привернення інших людей силою своїх переконань, цінностей та ідей, а не за допомогою військового чи економічного примусу [16]. Дж. Най виділяв два типи сили: «жорстку» і «м'яку». Жорстка сила представляє «здатність змусити інших діяти всупереч їхнім початковим уподобанням і стратегіям» [18]. Це здатність примушувати за допомогою погроз і заохочень («батога» і «пряника»). У свою чергу, м'яка сила – це здатність змусити «інших хотіти тих результатів, яких хочете ви, тобто здатність досягати цілей за допомогою притягання, а не примусу» [17]. М'яка сила – це сила тяжіння, яка приваблює людей, групи, громадськість або країни, а не переконання і вплив на інших. Це здатність змусити інших прийняти те, що ви хочете, без використання жорсткої сили, тобто військової або економічної. Якщо держава викликає захоплення завдяки своїм досягненням у галузі наукових досліджень, літератури, освіти, мистецтва, культури, кіно, економіки, туризму, це означає, що її м'яка сила зростає. Також Дж. Най ввів поняття «розумної сили» як «балансу жорсткої і м'якої сили» [15]. На думку теоретика, м'яка сила важлива, як і жорстка, а в міжнародній політиці вона навіть більш важлива. З цим можна погодитися, оскільки м'яка сила дозволяє змінити поведінку інших без конкуренції і конфліктів, використовуючи переконання і притягання.

Як стверджує Е.Халламс «мистецтво м'якої сили в ХХІ столітті полягає в поєднанні традиційних інструментів дипломатії та переговорів з умінням використовувати силу і потенціал, властиві новим і розвиваючимся технологіям, породженим глобалізацією» [11].

Дипломатія завжди повинна була адаптуватися і змінюватися відповідно до конкретних форм комунікації в своєму середовищі. Хоча традиційні форми дипломатії, як і раніше, домінують як у внутрішній, так і в зовнішній політиці, проте ми є свідками того, як все більше урядів використовують технології як

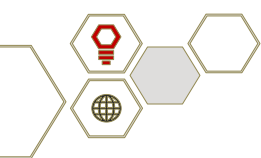
новий інструмент для комунікації, збору інформації та просування цінностей як всередині країни, так і за кордоном [6].

Публічна дипломатія визначалася як «інструмент, що використовується державами для розуміння культур, відносин і поведінки; побудови та управління відносинами; впливу на думки та мобілізації дій для просування своїх інтересів і цінностей» [7]. Люди щодня використовують Facebook, Twitter, Qzone, Snapchat та інші соціальні мережі, і завдяки цифровому зв'язку світ став меншим. Соціальні мережі надають величезні можливості і ставлять складні завдання перед державами і міжнародними організаціями, які прагнуть скористатися новими політичними можливостями, що відкриваються в Інтернеті. По суті, ця революція в області ІКТ також привела до фундаментальних змін у веденні дипломатії на глобальному рівні.

В умовах розширення ІКТ стратегічним компонентом зовнішньої політики, її м'якої сили стає цифрова дипломатія, яку можна визначити як стратегію управління змінами за допомогою цифрових інструментів і віртуального співробітництва [5]. Ф. Хансон також визначає її просто як використання Інтернету та нових інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення дипломатичних цілей. Він виділяє політичні цілі цифрової дипломатії: управління знаннями; підтримка контактів з аудиторією; управління інформацією; консульські комунікації та реагування; свобода Інтернету; зовнішні ресурси; планування політики [12].

Отже можна зазначити, що цифрова дипломатія в основному стосується зростаючого використання соціальних мереж країною для досягнення своїх зовнішньополітичних цілей і проактивного управління своїм іміджем і репутацією [5].

Розгляд цифрової дипломатії як стратегії в рамках публічної дипломатії дозволяє країнам ефективно представляти себе на цифрових платформах. Однак

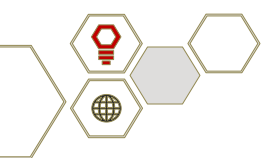
слід пам'ятати, що публічна дипломатія не може бути відокремлена від цифрової дипломатії, а цифрова дипломатія, по суті, є практикою публічної дипломатії.

Публічна дипломатія може виконувати свою місію з пояснення дій і політики країни в різних сферах на міжнародній арені за допомогою нових засобів масової інформації. Цифрова публічна дипломатія може мати більш організовану і сплановану структуру, включаючи такі концепції, як «дипломатія в Twitter» і «public diplomacy 2.0», і стати загальним терміном. Це також пояснюється тим, що Twitter (X) має позитивний вплив на зовнішню політику, оскільки сприяє корисному обміну ідеями між політиками та громадянським суспільством і посилює здатність дипломатів збирати інформацію, а також передбачати, аналізувати, керувати та реагувати на події [4].

Слід зазначити, що Міністерство закордонних справ Великої Британії не просто активно заохочує особисту участь своїх послів у Twitter, а практично стати дипломатом МЗС практично неможливо, якщо ви не використовуєте цифрові інструменти, а @ForeignOffice Великобританії, ймовірно, має найбільшу «твіпломатичну» мережу і веде публічний список у Twitter, в якому зареєстровано 237 послів, посольств і місій. Міністерство закордонних справ Великої Британії має Управління цифрової дипломатії, яке займається низкою заходів у сфері електронної дипломатії.

Таким чином, Великобританія використовує цифрову дипломатію як інструмент міжнародного спілкування. У цьому контексті уряд намагається використовувати цифрові платформи, такі як British Council, BBC World Service та Digital Theatre, для більш ефективного поширення своїх культурних цінностей, які вже зарекомендували себе як впливові інститути публічної дипломатії [10].

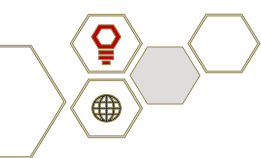
Як один з основних учасників публічної дипломатії, British Council залишається відданим подальшому вдосконаленню зусиль уряду в галузі публічної дипломатії. У своєму меморандумі зазначено: «Наша мета полягає в

тому, щоб забезпечити максимальну синергію, ясність ролей і посилення впливу публічної дипломатії, з одного боку, і, з іншого боку, забезпечити розширення сфери впливу British Council та його здатності продовжувати зміцнювати довіру серед своїх партнерів, клієнтів і користувачів» [19]. British Council рішуче підкреслив, що його міжнародна репутація та авторитет частково обумовлені її незалежністю та відокремленістю від уряду. Відносна віддаленість British Council від уряду створює динаміку, яка розширює коло людей і партнерів, з якими вона може взаємодіяти [19].

Великобританія є одним із лідерів у галузі цифрової дипломатії: першою розробила стратегію «цифрової публічної дипломатії», а як підрозділ Міністерства закордонних справ і у справах Співдружності, департамент цифрової дипломатії має широку програму діяльності. Департамент цифрової дипломатії підготував посібник з використання соціальних мереж та інших нових технологій для навчання дипломатів у цих сферах перед тим, як вони почнуть працювати за кордоном. Якщо повідомлення дипломатів досягають потрібної цільової аудиторії, їхній ефект збільшується і, отже, охоплює ширшу масу. Однією з важливих переваг цього є те, що цей процес не вимагає витрат. З цих причин цифрова публічна дипломатія демонструє значні переваги в порівнянні з традиційною дипломатією [9].

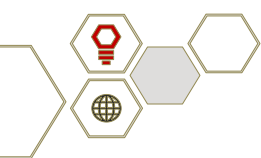
Цікавим є досвід Туреччини щодо впровадження публічної дипломатії та цифрової дипломатії в рамках адаптації своєї зовнішньої політики до цифровізації, яку вона в останні десятиліття намагається інтенсивно проводити. Так, у 2010 р. було ініційовано створення департаменту культурної дипломатії, метою якого є підтримка відносин із зарубіжними державами та координація діяльності громадських фондів і організацій, які реалізують соціальну та культурну діяльність.

Свою публічну політику Туреччина також ефективно проводить через мовну політику та популяризацію турецьких серіалів. Так, «з метою просування турецької мови, її історії, культури і мистецтва, а також створення інформаційних документів з культурних питань, налагодження зв'язків між Туреччиною та іншими країнами за допомогою міжкультурного обміну був створений громадський фонд Інститут Юнуса Емре (YEE <http://www.yee.org.tr/turkiye/tr/kurumsal/vakif-kanunu>). Сьогодні Інститут Юнуса Емре – це не тільки просування турецької мови, історії, культури та мистецтва, а також розвиток дружби шляхом культурного обміну з іншими країнами, але й ефективний інститут популяризації турецької мови як інструменту м'якої сили Туреччини» [2].

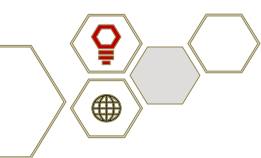
В межах діяльності Інституту Юнуса Емре можна відзначити наступні напрямки: «викладання турецької мови: курси турецької мови для іноземців, дистанційне навчання турецької мови; дослідження в галузі культури і мистецтва: захист і просування світової культурної спадщини, художні заходи, підтримка художників по всьому світу; наукові та академічні дослідження: тюркологія в університетах світу; дослідження, програми наукової освіти, просування наукових і академічних знань Туреччини та налагодження співпраці; дослідження в галузі культурної дипломатії: Академія культурної дипломатії була створена для проведення теоретичних досліджень в галузі культурної дипломатії» [22].

Зростання популярності турецьких телесеріалів також тісно пов'язане з дипломатичною практикою Туреччини. Оскільки турецькі телесеріали транслюються більш ніж у 100 країнах, м'яка сила Туреччини, безсумнівно, зростає в усьому світі, від Балкан до Латинської Америки, а популярні актори можуть таким чином виступати в якості культурних послів.

Що ж стосується цифрової дипломатії в Туреччині, то вона визначається як керована комунікаційна стратегія, яка служить вторинним інструментом просування реалістичної зовнішньої політики.

Хоча взаємодія з соціальними мережами та іншими онлайн-механізмами в Туреччині збільшилася, проте ці інструменти не відповідають принципам цифрової публічної дипломатії. Халіл Ібрагім Ізгі, засновник yenidiplomasi.com, одного з найактивніших веб-сайтів Туреччини, присвяченого дипломатії, стверджує, що, на жаль, в Туреччині немає політики цифрової дипломатії, і це, безумовно, є великим недоліком. На недостатнє використання Туреччиною цифрових інструментів впливають численні фактори, як показує всебічний огляд різних точок зору. В останнє десятиліття Туреччина характеризувалася відсутністю спеціалізованої підготовки дипломатів та інших представників зовнішньої політики з питань стратегічної ролі цифрових інструментів як засобів поширення «м'якої сили», які покращують комунікацію із зарубіжною аудиторією. Вторинне питання перешкоджає розвитку цифрової публічної дипломатії під керівництвом турецької влади. Це питання впливає з оманливого уявлення держави про себе як про демократичну державу. Незважаючи на закріплення в конституції Туреччини демократичної держави і ряду важливих індивідуальних свобод, її постійна політична тактика в кінцевому підсумку показує, що країна коливається між напівдемократичною державою і авторитарними пережитками, вкоріненими в потужному мусульманському ідеалі. Так, важливою характеристикою стратегії Р. Ердогана є сек'юритизація внутрішньої та зовнішньої політики. Влада розробила суворо централізовану політику, яка призвела до прийняття низки законів, що скасували вільний доступ, свободу вираження думки та використання цифрових інструментів. Урядова цензура в Інтернеті є давньою стратегічною тактикою, яка тепер поширюється не тільки на засоби масової інформації, але й на соціальні мережі. Такий підхід

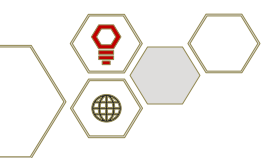

обходить фундаментальні принципи нової публічної дипломатії, які включають двосторонню комунікацію. Законодавство розширило контроль турецьких телекомунікаційних компаній над Інтернетом, зробило можливим блокувати веб-сайти в будь-який час без попереднього судового рішення [14].

Зміни в межах зовнішньої політики Туреччини характеризуються зростаючою залежністю від сек'юритизації – представлення внутрішніх і міжнародних викликів як екзистенційних загроз, що вимагають вжиття надзвичайних заходів. Це підштовхнуло Туреччину до ризикованих зовнішньополітичних ініціатив, багато з яких обернулися зворотним ефектом, призвівши до стратегічної ізоляції, економічної нестабільності та зниження впливу на світовій арені [13].

У Туреччині немає істотного розвитку цифрової публічної дипломатії. Однак, варто зазначити, що Туреччина доклала значних зусиль, щоб привести себе у відповідність з вимогами цифрової публічної дипломатії, намагаючись представити себе як країну, що прагне до діалогу, миру і співпраці. Так, Antalya Diplomacy Forum став одним з найбільших майданчиків обміну ідеями та досвідом дипломатії, в тому числі цифрової, консолідує експертів, дипломатів та політиків всього світу. Туреччині демонструють, що у неї є вибір: або дотримуватися принципів публічної дипломатії, або ігнорувати їх.

Щоб ефективно впроваджувати цифрову політику, Туреччина повинна зосередитися на реструктуризації своїх адміністративних інститутів для взаємодії зі світовою громадською думкою, яка буде реалізовуватися через використання інноваційних комунікаційних технологій для залучення онлайн-аудиторії та глобалізації тематики, сприяючи зміні менталітету нації. Це допоможе турецьким громадянам отримати всебічне розуміння глобальних питань і подолати розрив між Східним і Західним світами. Забезпечення справжньої свободи Інтернету призведе до надійного перезапуску бренду країни

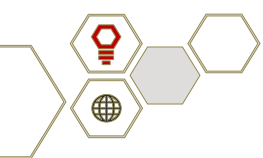

в цифровому просторі і поліпшення відносин з турецькою діаспорою та іншими країнами. Прийнявши свободу Інтернету, Туреччина зможе сформувати культурно стійку ідентичність, вільну від інтроверсії, внутрішнього етноцентризму та фанатизму, а також може створити нейтральні простори для міжнародного спілкування, використовуючи унікальні переваги Туреччини [14].

Висновки. Для успішної реалізації публічної дипломатії та цифрової дипломатії як інструментів зовнішньої політики, представляючи основні цілі та стратегії, які визначають відносини держави з рештою світу, необхідно дотримуватися принципу «Думай глобально, дій локально» [20].

Розвиток цифрових технологій мав значний вплив на реалізацію зовнішньої політики та практику дипломатії, постійно впроваджуються нові технології та платформи, а також переосмислюється середовище, в якому здійснюється дипломатична діяльність. Ключовими особливостями зовнішньої політики в умовах цифровізації та цифрової публічної дипломатії є масове та глобальне охоплення, оперативність, інтерактивність, медіазалежність.

Хоча багато спостерігачів відзначають, як соціальні мережі, такі як Facebook і Twitter (X), змінюють глобальний зв'язок, реальність така, що нові технології не обов'язково призводять до демократичної еволюції в Інтернеті. Проте разом з можливостями виникають певні виклики: нові технології розширюють можливості окремих осіб, але можуть породжувати групи екстремістів, зловживання, ксенофобію та насильство, що виявляються в ряді онлайн-ЗМІ та каналів; авторитарні режими можуть контролювати технології та використовувати їх для підриву соціальної активності, тим самим набуваючи нових форм контролю та влади; неефективне впровадження технологій може бути як шкідливим, так і дорогим заходом. Крім того, існують деякі технологічні проблеми, пов'язані з цифровою дипломатією. Одним з перших прикладів є боти, які представляють собою комп'ютерні програми, призначені для імітації

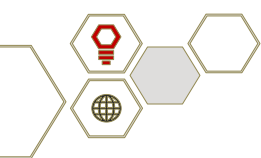

(підробки) інтернет-користувачів і публікації певних коментарів та ідей у соціальних мережах і на веб-сторінках. Використовуючи ботів, одна країна може впливати на дискурс у соціальних мережах.

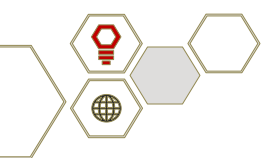
Таким чином, це потребує від держав розроблення комплексних стратегій цифрової безпеки та комунікації, а також адаптація дипломатичних інститутів до нових умов. І тут є переконливим досвід Великобританії, для якої характерна інституційна спадкоємність, в той час як для Туреччини – більш централізований та політично керований підхід. І якщо Великобританія здійснює акцент на культурну дипломатію, освітні проєкти та інформаційну достовірність, то Туреччина використовує цифрові інструменти в реалістичній логіці для оперативного реагування, формування альтернативних наративів та посилення політичного іміджу, а також посилення регіонального впливу.

Список використаних джерел

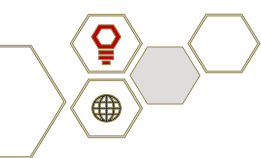
1. Кравчук Н., Луцишин О., Андрощук Д. Публічна дипломатія як стратегічний імператив зміцнення конкурентоспроможності держави в умовах трансформації світового порядку. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2025. Empirio 2. №1. С.78-91. URL : <https://empirio.ukma.edu.ua/article/view/323006/313409>
2. Милосердна І., Відімська К. Мова як інструмент м'якої сили Туреччини. МАУП «Політичні науки та публічне управління». 2025. №2. С. 107-112. URL : https://www.researchgate.net/publication/396150027_MOVA_AK_INSTRUMENT_M'AKOI_SILI_TURECCINI

3. Хоменська І.В. Інституційна компонента публічної дипломатії. *Соціальне господарство та зовнішньоекономічна відносини*. 2024. Вип. 3. С. 54-61
4. Artur Kluz, Mikolaj Firlej The Impact of Technology on Foreign Affairs: Five Challenges. *Foreign Policy Association*. URL : <https://fpa.org/the-impact-of-technology-on-foreign-affairs-five-challenges/>
5. Bjola C., Holmes M. Digital diplomacy: Theory and practice. New York, NY: Routledge. 2015. URL : https://www.researchgate.net/publication/283131772_Digital_Diplomacy_Theory_and_Practice
6. Bradshaw S. Digital diplomacy - #notdiplomacy. *Centre for International Governance Innovation*. 2015. URL : <https://www.cigionline.org/articles/digital-diplomacy-notdiplomacy/>
7. Cooper A., Heine J., Thakur R. The oxford handbook of modern diplomacy. Oxford: Oxford University Press. 2013. URL : <https://www.research1.com/DiplomacyLibrary/OxfordHandbkModernDiplom.pdf>
8. Crabb Jr. C. V. American foreign policy in the nuclear age (4d ed.). New York, NY: Harper & Row. 1983. 614 p. URL : https://archive.org/details/americanforeignp0000crab_f3g9/page/n9/mode/2up
9. Göksu O., Özkan A. Digital diplomacy: an evaluation of the means and opportunities that digitalization brings to diplomacy. Digital Siege Sevimece Karadoğan Doruk, Seda Mengü, Ebru Ulusoy. URL : <https://iupress.istanbul.edu.tr/book/digital-siege/home>
10. Grinceva N. Digital diplomacy rhetoric: International policy frame transformations in diplomatic discourse. *Encatc Journal of Culturel Management and Policy*. 2012. Vol.2. Is. 2. P. 12-29. URL : https://www.encatc.org/media/2697-journal_vol_2_issue_2_20121330.pdf

11. Hallams E. Digital diplomacy: The internet, the battle for ideas & US foreign policy. *CEU Political Science Journal*, 2010. Issue. 5. P. 538–574. URL : https://epa.oszk.hu/02300/02341/00021/pdf/EPA02341_ceu_2010_04_538-574.pdf
12. Hanson F. Baked in and wired: eDiplomacy@State. *Foreign Policy Paper Series* 2012 No. 30. URL : <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/baked-in-hansonf-5.pdf>
13. M. Hakan Yavuz Erdoğan's Foreign Policy: Strategy Without Doctrine. *E-international relation*. URL : https://www.e-ir.info/2025/03/15/erdogans-foreign-policy-strategy-without-doctrine/#google_vignette
14. Merkouraki M. Digital Public Diplomacy in Times of Crisis: The Case of X and how Turkey's New Public Diplomacy. *International Journal of International Relations, Media and Mass Communication Studies*. 2024. Vol.10. No.3. P.1-16. URL : <https://www.eajournals.org/wp-content/uploads/sites/67/2024/06/Turkeys-Digital-Public-Diplomacy.pdf>
15. Nye J. On the rise and fall of american soft power. *New Perspectives Quarterly*, 2005. Vol.22. P. 75–77. URL : https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1540-5842.2005.755_1.x
16. Nye J. Soft power. *Foreign Policy*, 1990. No. 80. P. 153-171. URL : <https://www.jstor.org/stable/1148580>
17. Nye J. Soft power: The means to success in world politics. New York, NY: Public Affairs. 2004. URL : <https://www.almendron.com/tribuna/wp-content/uploads/2020/02/joseph-s-nye-jr-soft-power.pdf>
18. Nye J. The future of power. New York, NY: Public Affairs. 2011. URL : https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/19290_100511nye.pdf
19. Public Diplomacy Third Report of Session 2005–06 Report, together with formal minutes, oral and written evidence. 2006. <https://publications.parliament.uk/pa/cm200506/cmselect/cmfaaff/903/903.pdf>

20. Shih C. The Facebook Era: Tap Online Social Networks to Build Better Products, Reach More People, and Sell More Stuff. Pearson P T R; 1st edition. N.Y. 2009 https://www.pearson.de/media/muster/toc/toc_9780137153183.pdf

21. Westcott N. Digital diplomacy: The impact of the internet on international relations. Research Report 16. Oxford: Oxford Internet Institute. 2008, July URL : <https://www.oii.ox.ac.uk/wp-content/uploads/old-docs/RR16.pdf>

22. Yunus Emre Enstitüsü URL : <http://www.yee.org.tr/turkiye/tr/kurumsal/vakif-kanunu>